

Program własny
„Zabawa w teatr”

dla
Wychowanków
Specjalnego Ośrodka Wychowawczego
im. św. Jana de La Salle w Częstochowie

Spis treści

- I. Wstęp.
- II. Cele ogólne
- III. Cele szczegółowe
- IV. Procedura osiągnięcia celów.
- V. Metody pracy
- VI. Przewidywane osiągnięcia
- VII. Etapy pracy.

„Zabawa w teatr”

Wstęp

Program „Zabawa w teatr” powstał na podstawie moich wieloletnich doświadczeń przy przygotowywaniu z dziećmi i młodzieżą przedstawień teatralnych, jasełek, szopek na Boże Narodzenie oraz innych tego typu imprez. Bierzymy również udział w corocznym przygotowywaniem przedstawień do przeglądu małych form teatralnych. Przeznaczony jest on dla dowolnej grupy dzieci, bez względu na wiadomości, umiejętności i poziom uzdolnień. Nabór do zespołu odbywa się w sposób otwarty, najważniejsze są chęć i gotowość poświęcenia wolnego czasu na próby i naukę, a przede wszystkim pozytywne nastawienie małych aktorów do tego typu zajęć.

Występy dzieci przed dużym lub małym audytorium wzmacniają je psychicznie, uczą odwagi, pewności siebie, mobilizują do większego wysiłku, stają się motywacją do nowych wyzwań i wyzwalają chęć poznania nowych obszarów życia. Brawa i życzliwość publiczności są wielką nagrodą dla aktorów, którzy włożyli wiele wysiłku w przygotowanie się do występu, ponadto są źródłem przeżyć i wzruszeń, które zostają utrwalone w pamięci na całe życie.

Teatr w życiu dziecka jest bardzo ważnym czynnikiem wspomagającym jego rozwój, podobnie jak zabawa i lektura. Daje możliwość kształtowania własnej osobowości w takim stopniu, na jaki nie pozwala życie realne. Szeroko uaktywnia się fantazja, a także marzenia i zainteresowania. Zajęcia teatralne opierają się w dużej mierze na zabawie. W trakcie spotkań uczestnicy pracują nad perfekcją słowa i ruchu, a także nad umacnianiem wiary w siebie. Ponadto, mam taką nadzieję, że inspirują do różnorodnych działań rozwijających sprawność umysłową, estetyczną wrażliwość oraz aktywność twórczą.

Cele ogólne

1. Rozbudzanie zainteresowań wychowanków teatrem, uwrażliwianie na sztukę.
2. Odkrywanie i rozwijanie indywidualnych uzdolnień artystycznych.
3. Wzbogacanie wiedzy o otaczającym świecie, poprzez czytanie książek.
4. Udział w życiu kulturalnym ośrodka.
5. Wyrównywanie dysproporcji rozwojowych.
6. Nabywanie umiejętności w zakresie techniki mówienia i dykcji (zwracanie uwagi na poprawną wymowę, właściwą modulację i siłę głosu) na miarę możliwości indywidualnych dziecka.
7. Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie i odpowiedzialności za efekt końcowy.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie w podopiecznych nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych,
- podejmowanie prób przekraczania deficytów związanych z wadami wymowy,
- dążenie do posługiwania się wyraźną mową,
- mimowolne wzbogacanie słownika czynnego i biernego dziecka,
- rozwijanie wyobraźni, wrażliwości i inwencji twórczej młodych aktorów,
- doskonalenie pamięci, poprzez opanowanie tekstu roli,
- doskonalenie umiejętności słuchania i czytania tekstu ze zrozumieniem,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności i dyscypliny, a także samodzielności, wytrwałości i rzetelności w pracy,
- rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole, integracja
- dostarczanie radosnych przeżyć emocjonalnych i estetycznych,
- eliminowanie nieśmiałości,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- wykonywanie kostiumów i dekoracji, pozwalających wykazać się indywidualnymi zdolnościami plastycznymi wychowanków.

Procedury osiągnięcia celów

Stosowane w trakcie przygotowań do występów formy i metody ćwiczeń mają prowadzić do pełnego zaspokojenia potrzeb psychicznych jak i fizycznych wychowanków. Mają one również na celu kompensowanie braków rozwojowych oraz dydaktycznych. W trakcie zajęć staram się stworzyć przyjazny klimat umożliwiający podopiecznym pokonanie własnych słabości, włożenie maksymalnego wysiłku w przygotowania oraz chęć do podejmowania coraz trudniejszych wyzwań. Uczestnicy w trakcie prób i występów mają szansę zdobywać zaufanie do otaczającego świata, zyskać akceptację otoczenia, rozwijać swoje zdolności oraz zainteresowania, a także pokonać własne lęki.

Metody pracy:

Rozwijaniu uzdolnień i umiejętności artystycznych sprzyjają metody:

- aktywizujące – odkrywanie, poszukiwanie, przeżywanie i działanie, które korzystnie wpływają na kształtowanie postawy twórczej dziecka, służą nabywaniu i usprawnianiu umiejętności i przyswajaniu wiadomości.

Metodom aktywizującym towarzyszyć powinny również

- metody słowne - rozmowa, opowiadanie, opis, objaśnienie, instrukcja słowna,
- metody oglądowe – pokaz, wzór, przykład.

Realizując program nie wolno zapominać o zasadzie: nauka poprzez zabawę. Forma zabawowa powinna dominować w zajęciach o charakterze artystycznym.

Przewidywane osiągnięcia:

1. Kontrolowanie własnej wymowy i posługiwanie się poprawną polszczyzną.
2. Integracja zespołu
3. Twórcze uczestnictwo w życiu ośrodka i społecznym.
4. Zaspokojenie potrzeby uznania i poczucia własnej wartości.
5. Wyrażanie w sposób werbalny i niewerbalny różnorodnych emocji.

Etapy pracy:

Zadania	Działania	Oczekiwane osiągnięcia wychowanka
Odbiór sztuk teatralnych	Oglądanie przedstawień teatralnych w teatrze i w TV	<ul style="list-style-type: none">- umie zachować się w teatrze podczas przedstawienia, potrafi zachować ciszę, nie je, nie wychodzi, nie przeszkadza innym w oglądaniu,- potrafi skoncentrować się na występie,- potrafi opowiedzieć o czym było przedstawienie,- umie podzielić się emocjami związanymi ze sztuką.
Praca w zespole teatralnym	Stworzenie kontraktu obejmującego zasady bycia w zespole. Integracja grupy Podejmowanie wspólnych działań artystycznych. Podział na grupy zadaniowe (w razie potrzeby) –aktorów – dekoratorów, - piosenkarzy	<ul style="list-style-type: none">- akceptuje i przestrzega zasad i norm przyjętych w zespole,- potrafi dostrzec swoje błędy i je skorygować,- słucha poleceń,- rozumie potrzebę podziału zadań,- stara się akceptować inność pozostałych członków zespołu i w razie potrzeby służy im pomocą.
Praca nad przedstawieniem:		
1. Analiza wybranego	Słuchanie czytanego przez prowadzącego tekstu.	<ul style="list-style-type: none">- uważnie słucha czytany tekst,

utworu	<p>Samodzielne czytanie tekstu, jeżeli umiejętności dziecka na to pozwalają.</p> <p>Sprawdzenie poziomu zrozumienia usłyszanego, przeczytanego tekstu.</p> <p>Dokonanie oceny utworu pod względem moralnym, poznawczym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czyta ze zrozumieniem, - potrafi opowiedzieć o czym był dany utwór, - potrafi dokonać oceny postępowania bohaterów sztuki,
2. Przydział ról	<p>Wyznaczenie ról z uwzględnieniem cech charakterystycznych postaci oraz możliwości opanowania długości tekstu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stara wybrać się rolę najbardziej do niego pasującą, - potrafi ocenić swoje możliwości związane z wielkością tekstu danej roli, - rozumie decyzje reżysera przedstawienia,
3. Praca nad tekstem	<p>Dzieci potrafiące czytać- czytają tekst z podziałem na role, ze zwróceniem uwagi na płynność, poprawność, tempo i siłę głosu.</p> <p>Dzieci niepotrafiące czytać- starają się powtarzać usłyszany tekst za wychowawcą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi płynnie i wyraźnie przeczytać, powtórzyć tekst, - wyodrębnia ze scenariusza role i opisy, - umie przeczytać, powtórzyć tekst z podziałem na role, - już na tym etapie, stara się zapamiętać kolejność występujących postaci.

<p>4. Nauka roli</p>	<p>Ćwiczenie czytania z podziałem na role. Uczenie się na pamięć tekstu roli, samodzielnie lub przy pomocy wychowawcy. Próby czytane, analityczne, sytuacyjne i generalne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umie rolę na pamięć, - stara się korygować niedociągnięcia słuchając poleceń lub proponując własne rozwiązania, - potrafi gestem, ruchem zaakcentować uczucia, nastrój, - bierze udział we wszystkich próbach,
<p>5. Przygotowanie podkładu muzycznego</p>	<p>Dostosowanie muzyki lub piosenki do tekstu. Nauczenie się tekstu i melodii piosenki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy nastąpi fragment muzyczny rozdzielający poszczególne sceny, - zna tekst i melodię utworu muzycznego - potrafi zaśpiewać piosenkę do akompaniamentu lub podkładu muzycznego, w odpowiednim momencie przedstawienia.
<p>6. Przygotowanie kostiumów i dekoracji</p>	<p>Wymyślenie i współtworzenie kostiumów i rekwizytów do konkretnej postaci. Wykonanie dekoracji do przedstawienia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi sobie wyobrazić i przedstawić, jak powinna wyglądać postać, którą gra, - w miarę swoich możliwości tworzy kreację z wychowawcą i krawcową.

7. Prezentacja inscenizacji	Występ przed publicznością.	<ul style="list-style-type: none">- wykonuje elementy dekoracyjne na miarę swoich umiejętności. - potrafi walczyć ze stresem związanym z występem,- cieszy się z osiągniętego celu,- potrafi przyjąć gratulację oglądających, a także umie okazać uznanie kolegom z zespołu.
-----------------------------	-----------------------------	---